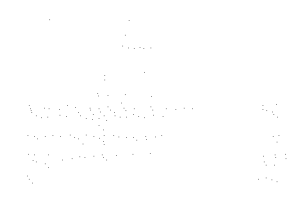

Procedure bij kerkverlating bij formele akt

Bisschoppenconferentie, 4 december 2009

Inhoud:	Blz.
Procedure bij een verzoek tot kerkverlating bij formele act	3
Modelbrief van een pastoor aan een katholiek die te kennen heeft gegeven het lidmaatschap van de katholieke kerk te willen opgeven	4
Modelformulier verzoek tot kerkverlating	5
Modelbevestiging van kerkverlating bij formele act	6
Brief Pauselijke Raad voor de wetsteksten 13 maart 2006 aan de voorzitters van de Bisschoppenconferenties	7

Procedure bij een verzoek tot kerkverlating bij formele act

1. Degene die de Katholieke Kerk wenst te verlaten dient een verzoek daartoe schriftelijk (of per e-mail) in bij de pastoor van de parochie waar hij woont. In bijzondere gevallen kan het ook de plaatselijke bisschop zijn
2. De pastoor reageert schriftelijk op het verzoek, wijst op de gevolgen die aan de kerkverlating verbonden zijn en nodigt de verzoeker uit voor een gesprek. Tevens vraagt hij de verzoeker om diens doopbewijs. Voor de inhoud van een dergelijke reactie is een Model beschikbaar.
3. Trekt de verzoeker zijn verzoek in of reageert de verzoeker niet op deze reactie van de pastoor dan wordt het dossier gesloten en stopt de procedure.
4. Reageert de verzoeker wél op de reactie van de pastoor en blijkt deze in zijn verzoek te volharden –ook al gaat hij niet in op het aanbod van een gesprek met de pastoor- dan zal de pastoor dat in het dossier aantekenen.
5. De pastoor stelt de schriftelijke bevestiging op waarin de kerkverlating bij formele act wordt vastgelegd en stuurt die aan de verzoeker toe. Hiermee is de kerkverlating bij formele act een feit. Voor deze schriftelijke bevestiging van de kerkverlating bij formele act is een Model beschikbaar.
6. De pastoor verzoekt de pastoor van de parochie waar de verzoeker is gedoopt om van de kerkverlating aantekening te maken in het Doopregister.

Vastgesteld door de Nederlandse Bisschoppenconferentie op 4 december 2009

Modelbrief van een pastoor aan een katholiek die te kennen heeft gegeven het lidmaatschap van de katholieke kerk te willen opgeven.

Geachte

Uw brief d.d. heb ik in goede orde ontvangen. U geeft daarin te kennen de Katholieke Kerk te willen verlaten (*ofwel formulering citeren uit het betreffende verzoek*).

Voordat u uw beslissing definitief maakt wil ik u verzoeken de volgende overwegingen in uw besluitvorming te betrekken:

- Heeft u werkelijk de innerlijke overtuiging dat u zich los wilt maken van het geloof dat de Katholieke Kerk belijdt en van de geloofsgemeenschap van de Katholieke Kerk? Bent u er zeker van dat de redenen, die voor u op dit moment aanleiding zijn voor uw voornemen ook op de lange duur voor u hun gelding zullen houden?
- Indien u bij uw beslissing blijft is het gevolg dat u niet meer gebonden bent aan de regels van de Katholieke Kerk. Bovendien kunt u geen sacramenten van een katholieke ambtsdrager ontvangen (met uitzondering van het sacrament van Boete en Verzoening, als mogelijkheid tot terugkeer in de Katholieke Kerk) noch een kerkelijke uitvaart. Uw gegevens worden uit het digitale ledenbestand verwijderd en van uw uittreding zal aantekening worden gemaakt in het doopregister van de parochie waar u gedoopt bent. Aanvaardt u deze consequenties van uw beslissing?

Ik ben van harte bereid om in een persoonlijk gesprek in te gaan op uw wens om de Kerk te verlaten. Daartoe kunt u met mij een afspraak maken.

Indien u geen behoefte heeft aan een gesprek en u bij uw beslissing blijft, wil ik u het volgende verzoeken:

- het bijgesloten Formulier Verzoek tot kerkverlating ingevuld terug te zenden
- een doopbewijs uit de parochie waar u bent gedoopt, daarbij te voegen. Het doopbewijs kunt u aanvragen bij de pastoor van uw doopparochie.

Uw aanvraag kan alleen worden afgehandeld, indien u dit formulier ingevuld en vergezeld van uw doopbewijs terugzendt. U zult een bevestiging ontvangen waarin uw kerkverlating officieel wordt vastgesteld. In het doopboek van uw doopparochie zal een aantekening worden gemaakt dat u per formele act uit de Katholieke Kerk bent getreden. Voorts zal uw naam uit het (digitale) register van het ledenbestand van uw huidige parochie worden verwijderd

Wilt u tevens uw naasten van dit besluit op de hoogte stellen, opdat ook zij weten dat u in onverhoopte noodgevallen geen beroep meer wilt doen op de pastorale zorg van de Katholieke Kerk.

Met vriendelijke groeten,

.....
Pastoor / plaatsvervanger / gedelegeerde

Bijlage: Modelformulier verzoek tot kerkverlating

Vastgesteld door de Bisschoppenconferentie 4 december 2009

Modelformulier verzoek tot kerkverlating

(Bijlage bij Modelbrief pastoor aan verzoeker tot kerkverlating bij formele act)

*(door verzoeker te richten aan de pastoor van de parochie
waar verzoeker woonachtig is)*

Ondergetekende (naam en voornamen)

.....

bevestigt dat hij / zij de innerlijke overtuiging heeft dat hij / zij zich los wil maken van het van het geloof dat de Katholieke Kerk belijdt en van de geloofsgemeenschap van de Katholieke Kerk

en

bevestigt zijn / haar verzoek om een formele act waaruit blijkt dat hij / zij de Rooms Katholieke Kerk heeft verlaten en verzoekt om daarvan aantekening te doen maken in het doopregister van zijn / haar doopparochie en zijn / haar naam te verwijderen uit het (digitale) register van het ledenbestand van zijn huidige parochie.

Adres:

Postcode:

Plaats:

Datum:

Handtekening:

(terugzenden met een doopbewijs van verzoeker, op te vragen bij de parochie waar verzoeker gedoopt is)

Vastgesteld door de Bisschoppenconferentie 4 december 2009

Modelbevestiging van kerkverlating bij formele act

Overwegende

dat dhr. / mevr. bij schrijven d.d. te kennen heeft gegeven de Katholieke Kerk te willen verlaten;

dat dhr./ mevr. in een schrijven d.d. op de hoogte is gesteld van de gevolgen van dit besluit en is uitgenodigd voor een gesprek daarover en daar wel / geen gebruik van heeft gemaakt;

dat is gebleken, dat dhr./ mevr. zijn / haar verzoek wenst te handhaven;

bevestigt
(naam van de pastoor of de plaatselijke Ordinaris + functie)

dat dhr./mevr.
geboren op (datum) te
gedoopt op (datum)
in de parochie van te
huidig adres: te
per heden de Katholieke Kerk heeft verlaten.

Hiervan wordt in opdracht van bovengenoemd kerkelijk gezag een aantekening gemaakt in het doopregister van de doopparochie. De naam van dhr/mevr. wordt verwijderd uit het ledenbestand van zijn/haar huidige parochie.

Indien dhr./ mevr. wederom tot de katholieke kerk wenst toe te treden, dient hij/zij contact op te nemen met het bevoegd kerkelijk gezag.

Gegeven te(plaatsnaam)

Datum(datum)

.....
Pastoor / plaatselijke Ordinaris

.....
Secretaris

Zegel

Vastgesteld door de Bisschoppenconferentie 4 december 2009

Prot. N. 10279/2006

Your Eminence/Your Excellency:

For quite some time, a considerable number of Bishops, Judicial Vicars and others working in the field of canon law have been posing to this Pontifical Council questions and requests for clarification concerning the so-called *actus formalis defectionis ab Ecclesia catholica* mentioned in canons 1086, § 1, 1117 and 1124 of the Code of Canon Law. The concept therein presented is new to canonical legislation and is distinct from the other – rather “virtual” (that is, deduced from behaviors) – forms of “notoriously” or “publicly” abandoning the faith (cfr. can. 171, § 1, 4°; 194, § 1, 2°; 316, § 1; 694, § 1, 1°; 1071, § 1, 4° and § 2). In the latter circumstances, those who have been baptized or received into the Catholic Church continue to be bound by merely ecclesiastical laws (cfr. can. 11).

The issue was carefully examined by the competent Dicasteries of the Holy See in order to identify, first of all, the theological and doctrinal components of an *actus formalis defectionis ab Ecclesia catholica* and then in turn the requirements or juridical formalities that would be necessary so that such an action would constitute a true “formal act” of defection.

After having received the decision of the Congregation of the Doctrine of the Faith concerning the theological and doctrinal elements, and after subsequently examining the entire matter in Plenary Session, this Pontifical Council communicates the following to the Presidents of Episcopal Conferences:

1. For the abandonment of the Catholic Church to be validly configured as a true *actus formalis defectionis ab Ecclesia* so that the exceptions foreseen in the previously mentioned canons would apply, it is necessary that there concretely be:

- a) the internal decision to leave the Catholic Church;
- b) the realization and external manifestation of that decision; and
- c) the reception of that decision by the competent ecclesiastical authority.

2. The substance of the act of the will must be the rupture of those bonds of communion – faith, sacraments, and pastoral governance – that permit the Faithful to receive the life of grace within the Church. This means that the formal act of defection must have more than a juridical-administrative character (the removal of one’s name from a Church membership registry maintained by the government in order to produce certain civil consequences), but be configured as a true separation from the constitutive elements of the life of the Church: it supposes, therefore, an act of apostasy, heresy or schism.

The Most Reverend Presidents of
all the Episcopal Conferences
Nominatim

3. The juridical-administrative act of abandoning the Church does not *per se* constitute a formal act of defection as understood in the Code, given that there could still be the will to remain in the communion of the faith.

On the other hand, heresy (whether formal or material), schism and apostasy do not in themselves constitute a formal act of defection if they are not externally concretized and manifested to the ecclesiastical authority in the required manner.

4. The defection must be a valid juridical act, placed by a person who is canonically capable and in conformity with the canonical norms that regulate such matters (cfr. cann.124-126). Such an act must be taken personally, consciously and freely.

5. It is required, moreover, that the act be manifested by the interested party in written form, before the competent authority of the Catholic Church: the Ordinary or proper pastor, who is uniquely qualified to make the judgment concerning the existence or non-existence of the act of the will as described above in n. 2.

Consequently, only the convergence of the two elements – the theological content of the interior act and its manifestation in the manner defined above – constitutes the *actus formalis defectionis ab Ecclesia catholica*, with the corresponding canonical penalties (cfr. can. 1364, § 1).

6. In such cases, the competent ecclesiastical authority mentioned above is to provide that this act be noted in the baptismal registry (cfr. can. 535, § 2) with explicit mention of the occurrence of a “*defectio ab Ecclesia catholica actu formalis*”.

7. It remains clear, in any event, that the sacramental bond of belonging to the Body of Christ that is the Church, conferred by the baptismal character, is an ontological and permanent bond which is not lost by reason of any act or fact of defection..

With the certainty that the Bishops of your Conference, conscious of the salvific dimension of ecclesiastical communion, will well understand the pastoral motivations underlying these norms, I welcome this opportunity to renew my sentiments of fraternal esteem.

Faithfully yours in the Lord,

JULIÁN CARD. HERRANZ
President

✠ BRUNO BERTAGNA
Secretary

This notification was approved by the Supreme Pontiff, Benedict XVI, who directed that it be transmitted to all Presidents of Episcopal Conferences.